

Sygn. akt III U 269/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2023r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Piotr Witkowski
Protokolant:	Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 czerwca 2023r. w Suwałkach

sprawy **D. G.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o świadczenie przedemerytalne

w związku z odwołaniem D. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 31 marca 2023 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że D. G. przysługuje prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 8 marca 2023r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31.03.2023r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., powołując się na art. 2 ust. 1 pkt 5, art. 2 ust. 3 oraz art. 4 ustawy z dnia 30.04.2004r. o oświadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. z 2021r., poz. 1867) oraz przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 504) odmówił D. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Wskazał, iż zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy o świadczeniach przedemerytalnych prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 60 dni od dnia ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w ustawie z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1952), lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 04.04.2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016r. poz. 162 i 972 oraz z 2017r. poz. 1428), pobieranych nieprzerwanie przez okres co najmniej 365 dni, jeżeli utrata prawa do nich była spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była sprawowana, i do dnia, w którym ustało prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Natomiast organ rentowy po ponownym rozpatrzeniu wniosku uznał, iż wnioskodawczyni powyższych warunków nie spełnia, ponieważ nie przedłożyła zaświadczenia o zarejestrowaniu się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 60 dni od dnia ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i wypłacie zasiłków dla opiekunów, pobieranych nieprzerwanie przez okres co najmniej 365 dni, jeżeli utrata prawa do nich była spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była sprawowana, i do dnia, w którym ustało prawo do świadczenia pielęgnacyjnego oraz nie sprawowała tej opieki przez okres co najmniej 365 dni.

W odwołaniu od tej decyzji D. G. domagała się jej zmiany i przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego. Wniosła o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność sprawowania faktycznej opieki nad zmarłą matką O. Z. przez okres dłuższy niż 365 dni.

Argumentowała, iż od 2013r. sprawowała opiekę nad rodzicami - ojcem H. Z. oraz matką O. Z.. Oboje posiadali orzeczenia o stopniu niepełnosprawności - ojciec w stopniu znacznym wymagał stałej oraz długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji na stałe, matka w stopniu znacznym wydawanym na czas określony. W związku z pogarszającym się stanem zdrowia rodziców oraz koniecznością sprawowania stałej opieki nad rodzicami postanowiła z nimi zamieszkać, jednocześnie nie podejmując zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W lipcu 2017 r. przyznano jej specjalny zasiłek opiekuńczy w związku z opieką nad ojcem H. Z.. Równocześnie sprawowała również faktyczną stałą opiekę nad matką O. Z., jednakże z uwagi na nieprzyznanie jej orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w stopniu znacznym na stałe, nie mogła ubiegać się o specjalny zasiłek opiekuńczy na matkę. Specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymywała do czasu śmierci ojca, tj. do (...) r. W lutym 2019 r. (...) Ośrodek Pomocy Społecznej w E. uchylił decyzję przyznającą jej specjalny zasiłek opiekuńczy. W dniu 13.02.2019r. Starosta (...) uznał ją za osobę bezrobotną i przyznał prawo do zasiłku. Decyzją ZUS Oddziału w O. z dnia 29.10.2019 r. przyznano jej świadczenie przedemerytalne od dnia 07.08.2019r.

Po śmierci ojca nadal kontynuowała opiekę nad matką, której zdrowie sukcesywnie się pogarszało. W grudniu 2021r. postanowiła ponownie ubiegać się o orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności dla matki na stałe. Ostatecznie orzeczenie zostało wydane na stałe.

Z uwagi na znaczną różnicę w wysokości świadczenia przedemerytalnego i świadczenia pielęgnacyjnego oraz trudną sytuację materialną (jej mąż był bezrobotny bez świadczeń) podjęła decyzję o ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne. Wcześniej upewniła się u pracownika Zakładu, że wznowienie wypłat przyznanego wcześniej świadczenia przedemerytalnego będzie możliwe w każdej chwili. W maju 2022r. złożyła wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego, które otrzymała od 01.06.2022r. Warunkiem otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego było zawieszenie pobierania należnego jej świadczenia przedemerytalnego. W dniu więc 04.05.2022r. złożyła wniosek o wstrzymanie wypłaty świadczenia przedemerytalnego. Decyzją ZUS z dnia 13.05.2022 r. wstrzymano jej wypłatę świadczenia przedemerytalnego. Cytowała ust. V decyzji: „Na Pana(i) wniosek Zakład zawiesił wypłatę świadczenia przedemerytalnego do odwołania. Wznowienie wypłaty nastąpi na Pana(i) wniosek, nie wcześniej niż od miesiąca zgłoszenia wniosku. Przychód uzyskany w okresie, w którym wypłata świadczenia była zawieszona nie podlega rozliczeniu.” Wskazała, że nie została poinformowana, że wniosek o wstrzymanie wypłaty jest równoznaczny z ustaniem prawa do świadczenia przedemerytalnego. Przeciwnie - z przytoczonego fragmentu decyzji wynika, że wznowienie wypłaty nastąpi na wniosek.

W dniu 05.01.2023r. zmarła jej matka i z tym dniem ustało jej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Wniosek o wznowienie wypłaty świadczenia przedemerytalnego złożyła w dniu 18.01.2023r. Decyzją z dnia 17.02.2023r. odmówiono jej prawa do świadczenia przedemerytalnego. W siedzibie Inspektoratu ZUS poradzono jej, aby ponownie złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego, co też uczyniła. Do wniosku dołączyła odpowiednie dokumenty, m. in. zaświadczenie z (...) Ośrodka Pomocy Społecznej w E. oraz decyzję Starosty (...) o uznaniu jej za osobę bezrobotną. Decyzja Starosty (...) zaświadcza status osoby bezrobotnej została wydana przed upływem 60 dni od dnia ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego (24.02.2023r.) oraz została przedłożona w ZUS przed upływem tego terminu.

Dodatkowo wskazała, że faktyczną i stałą opiekę nad obojgiem moich rodziców sprawowała od 2013r., więc znacznie dłużej niż wymagane 365 dni.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał podstawy skarżonej decyzji, wskazując, iż zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy o świadczeniach przedemerytalnych prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

- zarejestrowała się we właściwym: powiatowym urzędzie pracy w ciągu 60 dni od dnia ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w ustawie z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 390), lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 04.04.2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1297), pobieranych nieprzerwanie przez okres co najmniej 365 dni, jeżeli utrata prawa do nich była spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była sprawowana, i do dnia, w którym ustało prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Jednocześnie w myśl art. 2 ust. 3 ustawy, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;

2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Powołał się na wyrok Sądu Apelacyjnego w L. z 28.02.2018 r. sygn. III AUa 725/17, w którym zostało wskazane, iż „warunki prawa do świadczenia przedemerytalnego bliżej określone w art. 2 ust. 1 pkt. 4a oraz art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30.04.2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (t.j. Dz.U. 2017r. poz. 2148) muszą być spełnione łącznie. Niespełnienie choćby jednego z tych warunków sprawia, że zainteresowana osoba nie nabywa prawa do świadczenia przedemerytalnego”.

W przypadku odwołującej się decyzją z 29.10.2019 r. przyznano jej świadczenie przedemerytalne od 07.08.2019 r. W okresie od 01.07.2017 r. do 28.01.2019 r. pobierała specjalny zasiłek opiekuńczy w związku z opieką nad ojcem - H. Z.. Natomiast w dniu 04.05.2022r. złożyła wniosek o ustanie prawa do świadczenia przedemerytalnego motywując go ubieganiem się o świadczenie pielęgnacyjne. Dlatego organ rentowy decyzją z dnia 13.05.2022r. na wniosek ubezpieczonej wstrzymał wypłatę świadczenia. Odwołująca się w dniu 18.01.2023r. złożyła wniosek o wznowienie wypłaty w związku z zakończeniem pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, dołączając do niego decyzję Wójta Gminy E. z 16.01.2023r. Załączona decyzja uchyla decyzję z 06.06.2022 r., na mocy której odwołująca się nabyła prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu niepodejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnacji z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności - matką O. Z.. Decyzją z 17.02.2023r. organ rentowy odmówił D. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego, wskazując, że wypłata świadczenia przedemerytalnego została zawieszona od 01.07.2021r., a zatem z tym dniem ustało prawo odwołującej się do świadczenia przedemerytalnego. Jednocześnie poinformował, iż ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego może nastąpić na wniosek, po spełnieniu na nowo warunków określonych w art. 2 ustawy.

W dniu 23.02.2023r. odwołująca się ponownie złożyła wniosek o świadczenie przedemerytalne wraz z wnioskiem (...), w którym wskazała, że wnosi o przyznanie świadczenia od dnia spełnienia wymaganych warunków, nie wcześniej niż

od 01.03.2020 r. Do wniosku załączyła zaświadczenie z (...) E. z 23.02.2023 r., w którym wskazano, iż D. G. decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w O. w okresie od 01.06.2022 r. do 05.01.2023 r. posiadała ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności matką O. Z.. Świadczenie pielęgnacyjne zostało uchylone w związku ze śmiercią O. Z.. Wobec złożonego wniosku organ rentowy decyzją z 01.03.2023r. odmówił odwołującej się prawa do świadczenia przedemerytalnego, powołując się na treść przepisu art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy, gdyż odwołująca nie spełniła warunków - nie przedłożyła zaświadczenia o zarejestrowaniu się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 60 dni od dnia ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i wypłacie zasiłków dla opiekunów, pobieranych nieprzerwanie przez okres co najmniej 365 dni, jeżeli utrata prawa do nich była spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była sprawowana, i do dnia w którym ustało prawo do świadczenia pielęgnacyjnego oraz nie sprawowała opieki przez okres co najmniej 365 dni.

D. G. złożyła kolejny wniosek załączając do niego zaświadczenie z PUP w dniu 08.03.2023r. Natomiast organ rentowy po ponownym rozpatrzeniu wniosku, powołując się na treść art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy decyzją z dnia 31.03.2023r. odmówił prawa do świadczenia emerytalnego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje :

Odwołanie należało uznać za uzasadnione.

Bezspornym było, iż decyzją z dnia 29.10.2019r. D. G. uzyskała prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 07.08.2019r. tj. od dnia następnego po złożeniu wniosku o świadczenie przedemerytalne wraz z wymaganymi dokumentami, do dnia poprzedzającego dzień osiągnięcia wieku emerytalnego tj. do 60 roku życia. Decyzja ta zawierała pouczenie, które w punkcie IV wskazywało, iż: „Prawo do świadczenia ulega zawieszeniu w przypadku nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty inwalidzkiej albo pobierania renty strukturalnej albo świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej. W razie nabycia przez osobę uprawnioną do świadczenia prawa do renty rodzinnej, uposażenia rodzinnego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez uprawnionego.” Natomiast w punkcie V pouczenie brzmiało: „Świadczenie ulega zmniejszeniu lub zawieszeniu w przypadku osiągnięcia przychodu z tytułu zatrudnienia, służby i innej pracy zarobkowej albo prowadzenia pozarolniczej działalności oraz z tytułu pobierania zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, kwot świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego. Przychód uważa się za osiągnięty w miesiącu, w którym został wypłacony.”.

W dniu 04.05.2022r. D. G. złożyła do organu rentowego wniosek, sporządzony odręcznie o treści: „zwracam się z uprzejmą prośbą o zawieszenie prawa do świadczenia przedemerytalnego przyznanego decyzją z dn. 20.10.2019r. (...) w związku z ubieganiem się o świadczenie pielęgnacyjne.”. Decyzją z dnia 13.05.2022r. organ rentowy, wskazując ogólnie na przepisy ustawy o świadczeniach przedemerytalnych wskazał, iż rozpoznał wniosek odwołującej się z dnia 04.05.2022r.: „o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego” i wstrzymał wypłatę świadczenia przedemerytalnego od najbliższego terminu płatności świadczenia, począwszy od należności za miesiąc czerwiec 2022r. W punkcie V decyzji wskazał, iż na wniosek odwołującej się zawiesza wypłatę świadczenia przedemerytalnego do odwołania oraz, że wznowienie wypłaty nastąpi na wniosek, nie wcześniej niż od miesiąca zgłoszenia wniosku. Przychód uzyskany w okresie, w którym wypłata świadczenia była zawieszona nie podlega rozliczeniu.

Podkreślenia wymaga to, o co wносиła odwołująca się i o czym zadecydował organ rentowy powyższą decyzją. D. G. wniosła o zawieszenie wypłaty świadczenia. Wynikało to z konkretnych działań, które musiała i podjęła w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej opieki nad matką O. Z.. Ze względów finansowych podjęła decyzję o ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne, które przewiduje art. 17 ustawy z dnia 28.11.2003r. świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z d 2022r. poz. 615 ze zm.). Świadczenie pielęgnacyjne było po prostu wyższe niż świadczenie przedemerytalne. Ponadto opieka odwołującej się nad matką, z uwagi na jej wiek i niepełnosprawność, byłaby i tak przez nią sprawowana i jednocześnie pobierałaby świadczenie przedemerytalne. W grę wchodziła więc wyższa

kwota jednego ze świadczeń. Organ rentowy w decyzji z dnia 13.05.2022r. nie rozstrzygał zatem o ustaniu prawa do świadczeniami przedemerytalnego po stronie odwołującej się, ale o zawieszeniu prawa do jego wypłaty. Jak wynika z treści decyzji organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia przedemerytalnego do odwołania, czyli do momentu, gdy D. G. odwoła swój wniosek o zawieszenie świadczenia przedemerytalnego i wniesienie o podjęcie jego wypłaty.

Z wnioskiem o wznowienie wypłaty świadczenia przedemerytalnego odwołująca się wystąpiła w dniu 18.01.2023r. Decyzją z dnia 17.02.2023r. organ rentowy odmówił jej prawa do świadczenia przedemerytalnego. Wskazał na przepisy ustawy, które dotyczą ustalania prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu wskazał, że na jej wniosek wypłata świadczenia przedemerytalnego została zawieszona od 01.07.2021r. , a zatem z tym dniem ustало prawo do świadczenia przedemerytalnego. Ustalenie prawa do tego świadczenia może nastąpić wyłącznie na jej wniosek i spełnienie na nowo warunków określonych w art. 2 ustawy.

W celu przytoczenia wszystkich okoliczności sprawy należy wskazać, że D. G. wystąpiła z takim wnioskiem ponownie w dniu 23.02.2023r. Decyzją z dnia 01.03.2023r. organ rentowy odmówił jej prawa do świadczenia przedemerytalnego powołując się na art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy, ponieważ nie przedłożyła zaświadczenia o zarejestrowaniu się we właściwym PUP w ciągu 60 dni od dnia ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i wypłacie zasiłków dla opiekunów pobieranych nieprzerwanie przez okres co najmniej 365 dni, jeżeli utrata prawa do nich była spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była sprawowana i od dnia, w którym ustало prawo do świadczenia pielęgnacyjnego oraz nie sprawowała tej opieki przez okres co najmniej 365 dni.

D. G. w dniu 08.03.2023r. ponownie wystąpiła z wnioskiem: „o powrót na świadczenie przedemerytalne” i dostarczyła zaświadczenie z PUP z dnia 23.02.2023r. o zarejestrowaniu się jako bezrobotna. Decyzją z dnia 31.03.2023r. organ rentowy ponownie odmówił D. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego powołując się na argumentację przytoczoną w decyzji z dnia 01.03.2023r.

Rozważania należy rozpocząć od przytoczenia treści decyzji z dnia 17.02.2023r. wskazującej, że prawo do świadczenia przedemerytalnego ustало w dniu 01.07.2021r. w związku z art. 4 ustawy (bez podania konkretnego ustępu). Należy zatem prześledzić treść całego przepisu.

Zatem zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 prawo do świadczenia przedemerytalnego ustaje:

- 1) na wniosek osoby pobierającej świadczenie przedemerytalne;
- 2) w dniu poprzedzającym dzień nabycia prawa do emerytury, która jest ustalona decyzją terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zwanej dalej „organem rentowym”, lub innego organu emerytalno-rentowego określonego w odrębnych przepisach;
- 3) z dniem osiągnięcia wieku 60 lat przez kobietę i 65 lat przez mężczyznę;
- 4) z dniem nabycia prawa własności lub objęcia w posiadanie (samoistne lub zależne) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych przekraczających 2 ha przeliczeniowe albo współwłasności nieruchomości rolnej, jeżeli udział przekracza 2 ha przeliczeniowe;
- 5) wraz ze śmiercią osoby uprawnionej.

Żadna z powyższych sytuacji nie wystąpiła w niniejszej sprawie. Odwołująca złożyła wniosek, ale o zawieszenie wypłaty świadczenia, zatem jej wniosek nie jest równoznaczny z tym, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Jak stanowi ustęp 2 tego artykułu prawo do świadczenia przedemerytalnego ulega zawieszeniu w przypadku nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty inwalidzkiej albo podjęcia wypłaty renty strukturalnej lub świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej.

Przepis ten również nie ma zastosowania w niniejszym przypadku.

Przechodząc do kolejnego ustępu 3 tego artykułu to zgodnie z jego treścią wstrzymanie wypłaty świadczenia przedemerytalnego następuje, poczynając od:

- 1) miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym złożono wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) dnia nabycia prawa do emerytury, o której mowa w ust. 1 pkt 2;
- 3) dnia osiągnięcia wieku 60 lat przez kobietę i 65 lat przez mężczyznę;
- 4) dnia nabycia prawa własności lub objęcia w posiadanie (samoistne lub zależne) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych przekraczających 2 ha przeliczeniowe albo współwłasności nieruchomości rolnej, jeżeli udział przekracza 2 ha przeliczeniowe;
- 5) miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zmarła osoba uprawniona;
- 6) dnia nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty inwalidzkiej albo podjęcia wypłaty renty strukturalnej lub świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej;
- 7) najbliższego możliwego technicznie terminu płatności, jeżeli wstrzymanie wypłaty świadczenia przedemerytalnego nie było możliwe w terminie, o którym mowa w pkt 2, 4 i 6.

Ustęp 4 tego artykułu stanowi, że w razie nabycia przez osobę uprawnioną do świadczenia przedemerytalnego prawa do renty rodzinnej lub uposażenia rodzinnego wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez uprawnionego.

Ustęp 5 tego artykułu stanowi, że osoba pobierająca świadczenie przedemerytalne jest obowiązana zawiadomić organ rentowy wypłacający to świadczenie o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do tego świadczenia.

Bez konieczności głębszej analizy tego przepisu uznać należy, iż organ rentowy błędnie zastosował powyższy przepis, nawet nie wskazując konkretnego ustępu, który jego zdaniem stanowił podstawę do pozbawienia odwołującej się prawa do świadczenia przedemerytalnego. Gdyby organ rentowy dokonał takiej analizy okazałoby się, że sytuacja odwołującej się nie odpowiada normom wskazanym w tym przepisie. Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy, prawo do świadczenia przedemerytalnego ustaje, a zatem wygasa, w sytuacji gdy osoba uprawniona sama zgłosi taki wniosek. Nie ulega zatem wątpliwości, że takie żądanie musi zawierać wyraźne roszczenie ustalenia, że prawo do świadczenia przedemerytalnego ma ustać. Powody takiej decyzji nie muszą być znane organowi rentowemu, a osoba uprawniona może zrezygnować ze świadczenia przedemerytalnego. Próżno szukać takiego wniosku odwołującej się. Idąc dalej, prawo do tego świadczenia ustaje również w momencie śmierci osoby uprawnionej, co nie wymaga dalszego rozwijania. Natomiast pozostałe przypadki z punktów 2-5 to sytuacje, gdy osoba uprawniona do świadczenia przedemerytalnego staje w sytuacji nabycia świadczenia, które może zapewnić jego przychód (emerytura) i należy zakładać, że będzie on stały. Zatem można uznać, że ustanie prawa do świadczenia przedemerytalnego z tego przepisu następuje w sytuacji uzyskania innego, alternatywnego źródła dochodu.

Żadna z sytuacji wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy, nie miała zastosowania i nie odnosiła się do odwołującej się.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, gdyż będzie to miało znaczenie w dalszych wywodach Sądu, że w przypadku uzyskania przez osobę uprawnioną do świadczenia przedemerytalnego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty inwalidzkiej albo podjęcia wypłaty renty strukturalnej lub świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej (art. 4 ust. 2 ustawy), prawo do świadczenia przedemerytalnego nie ustaje, ale ulega zawieszeniu, a to istotna różnica w sytuacji prawnej osoby, o której mowa w ustępie 1 tego przepisu.

W niniejszym przypadku nie ulega wątpliwości, że odwołująca się złożyła wniosek, który zawierał wyraźne żądanie zawieszenia wypłaty świadczenia. Podała również powód, dla którego składa taki wniosek. Organ rentowy wydał

decyzję z dnia 13.05.2022r. , w którym wskazał, że na jej wniosek zawiesza się wypłatę świadczenia do odwołania. Nie ulega wątpliwości, że D. G. miała prawo utrzymywać, iż jej wniosek o zawieszenie wypłaty świadczenia przedemerytalnego został rozpoznany zgodnie z jej żądaniem i w momencie złożenia wniosku o odwołanie – wznowienie wypłaty, świadczenie przedemerytalne będzie jej ponownie wpłacane. Gdyby z decyzji wynikało wprost, że organ rentowy , po rozpoznaniu jej wniosku o zawieszenie orzeka o ustaniu jej prawa do świadczenia przedemerytalnego, należy przyjąć, że zgodnie z deklaracją odwołującej się złożoną na rozprawie w dniu 26.06.2023r., wybrałaby świadczenie przedemerytalne zamiast zasiłku pielęgnacyjnego na rodzica, mimo że byłoby ono mniej korzystane finansowo. Natomiast pouczenie organu rentowego pod decyzją z dnia 13.05.2022r. nie zawiera żadnych dodatkowych informacji, co do innego rozmienienia treści tej decyzji. Natomiast w momencie, gdy odwołująca się złożyła wniosek o wznowienie wypłaty świadczenia przedemerytalnego organ rentowy nie tylko nie rozstrzygnął o rzeczywistym przedmiocie jej wniosku – żądaniu wypłaty świadczenia, ale zdecydował, że to prawo jej się nie należy. Ponadto wyjaśnił, jaka jego zdaniem była rzeczywista treść decyzji z dnia 13.05.2022r., wskazując, że prawo do świadczenia przedemerytalnego ustało.

Należy wskazać, że wystąpienie przez odwołującą się z wnioskiem o zawieszenie wypłaty świadczenia przedemerytalnego nie było podyktowane wymogami ustawy o świadczeniu przedemerytalnym. Odwołująca się ubiegała się o świadczenie pielęgnacyjne przewidziane w art. 17 ustawy z dnia 28.11.2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 390). Prawo do tego świadczenia było uzależnione nie tylko od spełnienia wymogu sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny z niepełnosprawnością, ale również nie posiadającej prawa do innego świadczenia w tym np. do świadczenia przedemerytalnego. Zatem, żeby uzyskać prawo do świadczenia pielęgnacyjnego odwołująca się zdecydowała wystąpić z wnioskiem o zawieszenie wypłaty świadczenia przedemerytalnego.

W obliczu powyższego stwierdzić należy, że skoro świadczenie przedemerytalne odwołującej się nie ustało, to dalej się jej po okresie zawieszenia należy. Za Sądem Apelacyjnym w P. (wyrok z dnia 6.11.2014r. III AUa 48/14) wskazać należy, że zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych pobieranie świadczenia przedemerytalnego oraz osiąganie przychodów z innych źródeł nie zostało przez ustawodawcę wyłączone, zaś od wysokości tych przychodów uzależniona została możliwość pobierania świadczenia w ogóle lub w pełnej (niezmniejszonej) wysokości. Na ukształtowanie zasad zawieszania i zmniejszania prawa do świadczenia pozwala między innymi określenie maksymalnych kwot dopuszczalnego przychodu. W konsekwencji osoba uprawniona podlega tym zasadom, jeśli osiąga przychody z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego przewyższające kwoty limitów określone w art. 5 ust. 2 ustawy. Dopuszczalna i maksymalna kwota przychodu ogłaszane są przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i są uzależnione od przeciętnego wynagrodzenia w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji. Konieczność ogłoszenia kwot przychodu oznacza, że jest to niezbędny element instytucji zawieszania i zmniejszania świadczeń.

Z powyższego wynika, że prawo do świadczenia przedemerytalnego nie ustaje samo przez się. Muszą zaistnieć przesłanki z art. 4 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Takie zaś, jak wyżej wskazano, nie zaistniały. Nie można więc mówić w sprawie, że świadczenie przedemerytalne odwołującej się wygasło. Poza tym brak jest przepisu który określałby wygaśnięcie bądź utratę prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Zauważyć należy, jak to wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w G. w wyroku z dnia 13.04.2023r. II SA/Gd 8/13/22, że brak jest przesłanek uzasadniających różnicowanie sytuacji opiekunów osób niepełnosprawnych polegających na wyłączeniu w całości ich prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w sytuacji, gdy mają oni ustalone prawo do jednego ze świadczeń wymienionych w art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (i gdy świadczenie to jest niższe od świadczenia pielęgnacyjnego). Skoro przepisy prawa umożliwiają stronie wybór świadczenia, to organ nie powinien czynić przeszkód w uzyskaniu przez nią świadczenia korzystniejszego, ale powinien przedsięwziąć takie czynności, aby strona mogła z tego prawa wyboru skorzystać, stosując rozwiązania proceduralne gwarantujące stronie przewidziane w art. 27 ust. 5 wskazanej ustawy prawo wyboru świadczenia.

Zatem należy uznać, że to od odwołującej się zależało, które świadczenie wybierze, tym bardziej że prawo wyboru świadczenia bardziej korzystanego jest powszechne.

Na koniec rozważań tego dotyczących wskazać trzeba, iż skoro zgodnie z art. 17 ust. 5 pkt. 1 lit. a ustawy o świadczeniach rodzicielskich, świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje osobie sprawującej opiekę jeżeli ma ustalone prawo do świadczenia przedemerytalnego, to świadczenie pielęgnacyjne nie powinno być przyznane. Jeżeli więc zostało to świadczenie pielęgnacyjne przyznane to odwołująca się nie powinna z tego powodu ponosić ujemnych konsekwencji, zwłaszcza w obliczu pouczeń i stanu rzeczy wyżej wskazanego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że D. G. przysługuje praw do świadczenia przedemerytalnego od dnia 08.03.2023r. Sąd uznał, że wniosek odwołującej się z dnia 08.03.2023r. był wnioskiem o wznowienie wypłaty świadczenia przedemerytalnego i od tego dnia ponownie przysługiwało jej prawo do tego świadczenia. Wcześniejszych decyzji odwołująca się nie skarżyła.

mt